

Urgente intensivering en 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Bestuurlijke inleiding	5
Financieel beeld	7
Mutaties begrotingssaldo 2020-2027	7
Investeringskredieten	11

Bestuurlijke inleiding

Het College wil de uitvoeringskracht van de Provincie Zuid-Holland robuust houden. Daarom doen wij in deze 1^e verzamelwijziging een aantal begrotingsvoorstellen die hiervoor nodig zijn.

In de brief '[Van beleidsarme naar beleidsrijke begroting 2020](#)' hebben wij Provinciale Staten geïnformeerd over ons voornemen in maart 2020 een aangepaste begroting te presenteren. De voorbereiding en uitwerking van de begrotingsvoorstellen zijn sindsdien in volle gang. Hierbij zijn ook een aantal zaken naar voren gekomen die het college niet tot maart wil laten wachten. Het gaat hier om zaken waarvan klip en klaar is dat besluitvorming in maart de uitvoeringskracht van onze provincie nodeloos zou beperken. Om dat te voorkomen biedt het college deze voorstellen nu in een 1^e verzamelwijziging aan Provinciale Staten aan.

Het college is er van overtuigd op deze manier de uitvoeringskracht van onze provincie op pijl houden. Zo blijft het mogelijk om van Zuid-Holland een betere plek te maken. Elke dag.

Het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
December 2019

Financieel beeld

In het financieel beeld worden voor de 2 onderstaande onderwerpen aangegeven waar de dekking van de beleidsintensiveringen uit plaatsvindt

1. Mutaties begrotingsaldo
2. Investeringskredieten

Mutaties begrotingssaldo 2020-2027

Onderstaand overzicht geeft de mutaties in het begrotingssaldo weer voor de periode 2020 tot en met 2027. Per saldo is op basis van deze mutaties sprake van een daling van het begrotingssaldo. Het begrotingssaldo voor jaarschijf 2020 komt daarmee op € 3,7 mln. De € -4,7 mln wordt (conform de begrotingssystematiek van de provincie) onttrokken uit de algemene reserve.

Mutatie overzicht begrotingsaldo

(bedragen x € 1 mln)		Nieuwe collegeperiode				Nieuwe collegeperiode			
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
A	<u>Mutaties eerdere P&C producten</u>								
1	Mutaties in begrotingssaldo in eerdere P&C producten	8,4	40,2	43,1	45,8	56,4	53,1	43,3	43,0
	Totaal (A) Mutaties eerdere P&C producten	8,4	40,2	43,1	45,8	56,4	53,1	43,3	43,0
B	<u>Exogene/Algemene ontwikkelingen/overhead:</u>								
1	Aanpassingen aan gebouwen (kapitaallasten als gevolg investeringen (€ 2,2 mln)		0*	0*	0*	0*	0*	0*	0*
	Subtotaal B: Exogene/Algemene ontwikkelingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C	<u>Urgente intensiveringen Ontwikkelingen binnen de programma's</u>								
1	Human Capital (subsidieregeling)	-1,0							
2	Stikstofproblematiek	-0,4							
3	Erfgoedlijnen	-2,2							
4	Circulair	-0,4							
5	Basisvoorziening cultuurparticipatie: Kunstgebouw en Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland.	-0,2							
7	Landbouw (POP3)	-0,6							
	Subtotaal C: Ontwikkelingen binnen de programma's	-4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Totaal (B+C) Urgente intensiveringen	-4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Begrotingssaldo Totaal (A+B+C)	3,7	40,2	43,1	45,8	56,4	53,1	43,3	43,0

* kapitaallasten als gevolg van het investeringkrediet worden bij Voorjaarnota 2020 verwerkt, deze komen vooralsnog ten laste van de algemene reserve

Toelichting mutaties begrotingssaldo 2020-2027

A: Mutaties begrotingssaldo in eerdere P&C producten

1. Het begrotingssaldo is het tekort of het overschot in de begroting in een bepaald jaar. Bijvoorbeeld in de afgelopen jaren is gemuteerd in de jaarschijf 2020 met als resultaat dat tot en met de vaststelling van de Begroting 2020 er nog € 8,4 mln begrotingssaldo was voor jaarschijf 2020.

Het begrotingssaldo is het overschot of het tekort op de begroting in een bepaald jaar. Deze overschotten of tekorten worden verrekend met de algemene reserve. Het begrotingssaldo geeft aan of er op de lange termijn sprake is van een reëel en structureel begrotingsevenwicht. Het begrotingssaldo mag tijdelijk negatief staan, dit tekort op het begrotingssaldo wordt dan gedekt uit de vrije ruimte van algemene reserve. Dit kan zolang er vrije ruimte is.

B: Urgente intensiveringen Exogene/Algemene ontwikkelingen

1. Aanpassingen aan gebouwen (kapitaallasten als gevolg investeringen (€ 2,2 mln))

Door renovatie en verbouwingen zijn we momenteel actief bezig met al onze huisvesting. Ons Provinciehuis bestaat uit bouwdelen A, B, C, D en E. Als gevolg van werkzaamheden in bouwdeel A0 (tijdelijke Statenzaal) hebben we na eigen onderzoek en een bredere blik recent vastgesteld dat op de andere verdiepingen van de bouwdelen A, B en E onderdelen niet voldoen aan de (huidige) brandveiligheidseisen. Op 10 oktober 2019 is Provinciale Staten in een GS-brief (Acties voor verbetering brandveiligheidseisen bouwdelen A,B en E) hierover geïnformeerd.

C: Ontwikkelingen binnen de programma's

1. Human Capital

De dekking voor de subsidieregeling zoals opgenomen in het Statenvoorstel Subsidieplafond nieuwe subsidieregeling Deelakkoorden Human Capital Zuid-Holland PZH-2019-717355163

2. Stikstofproblematiek

Na de uitspraak van de Raad van State over de PAS, is er voor de provincie een grote opgave bijgekomen om in zeer korte tijd d.m.v. bestuurlijke afspraken en aangepaste regelgeving een oplossing te zoeken om stopgezette economische, agrarische en bouwactiviteiten weer doorgang te kunnen laten vinden en anderzijds om in samenspraak met sectoren en stakeholders te komen tot gebiedsgerichte aanpakken die leiden tot natuurherstel en bronmaatregelen om stikstof te reduceren.

Wij verwachten dat voor deze ontstane opgave rond het stikstofdossier direct extra middelen nodig zijn. Daarbij geldt dat wat dichtbij ligt beter planbaar en dus verder uitgewerkt is dan wat verderop in de tijd ligt. Voor de eerste maanden verwachten wij met name kosten ten gevolge van inkoop van diensten voor onderzoek en specialistische expertise. Voor deze eerste fase is een budget van € 400.000 nodig.

Na de zomer verwachten wij dat in de eerste gebieden gestart kan worden met de daadwerkelijke uitvoering van de overeengekomen maatregelen, zoals uitkoop of verplaatsing van bedrijven, toepassen van bronmaatregelen etc. Vanaf die fase speelt ook de beschikbaarheid en verdeling van rijksmiddelen t.b.v. maatregelen een belangrijke rol. Bij aanvang van fase 2 zullen wij opnieuw de benodigde middeleninzet vaststellen voor de verdere uitvoering.

3. Erfgoedlijnen

Met het Coalitieakkoord 2019-2023 is besloten om door te gaan met de erfgoedlijnen en te verkennen hoe de aanpak van erfgoedlijnen kan bijdragen aan de verbinding tussen steden, dorpen en waardevolle landschappen. In totaal is er € 2.200.000 vanuit het Coalitieakkoord nodig om de voortgang van de erfgoedlijnen in 2020 te kunnen garanderen. Voor het ontwikkelen van erfgoedlijnen in 2020 is in totaal € 3.833.471 nodig. Een deel van de dekking komt uit oud voor nieuw en gedecentraliseerde rijksmiddelen t.b.v. de restauratie van rijksmonumenten.

Met deze inzet is het mogelijk subsidies te verlenen uit het maatregelenpakket erfgoedlijn 2020 voor de 7 bestaande erfgoedlijnen.

4. Circulair

Om de ingezette, circulaire beweging voort te zetten zijn initiatieven volop in ontwikkeling, overigens passend binnen het afwegingskader. Wij verwachten € 400.000 voor deze initiatieven in de eerste drie maanden daadwerkelijk te verplichten. Het gaat om aanjaag-, proces- en onderzoeksmiddelen. Van de reeds begrootte € 1,25 mln is ruim € 900.000 aan verplichtingen vastgelegd en € 350.000 gereserveerd voor geplande verplichtingen, o.a. een Europese aanbesteding met 12 provincies voor een monitoringssysteem, een planMER voor circulair omgevingsbeleid.

Zonder aanvullende middelen vertraagt de ingezette beweging en zal de inzet zich de komende tijd vooral richten op het aangesloten en gemotiveerd houden van externe partijen, totdat op basis van de keuzes in de begroting verdere stappen kunnen worden gezet. Overigens is de hele ambitie ten aanzien van circulair geagendeerd in PS en maakt deze onderdeel uit van de bredere integrale afweging in PS in het kader van de begroting van 2020.

5. Basisvoorziening cultuurparticipatie: Kunstgebouw en Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland.

In het Coalitieakkoord 2019-2023 is aangegeven cultuureducatie en -participatie te ondersteunen.

In het kader van het nieuwe Rijkscultuurbeleid (2021-2024) zijn er kansen voor Kunstgebouw (programma Cultuureducatie met Kwaliteit en programma Cultuurparticipatie) en Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland om rijksmiddelen aan te vragen. Om deze kansen niet te missen is uitbreiding van formatie van beide organisaties nodig om plannen uit te werken zodat deze tijdig gereed zijn voor de betreffende aanvraagperiodes.

Het betreft een ophoging van de boekjaarsubsidie van Kunstgebouw met € 100.411 en een ophoging van de boekjaarsubsidie van Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland met € 60.500 voor de periode 2020-2023.

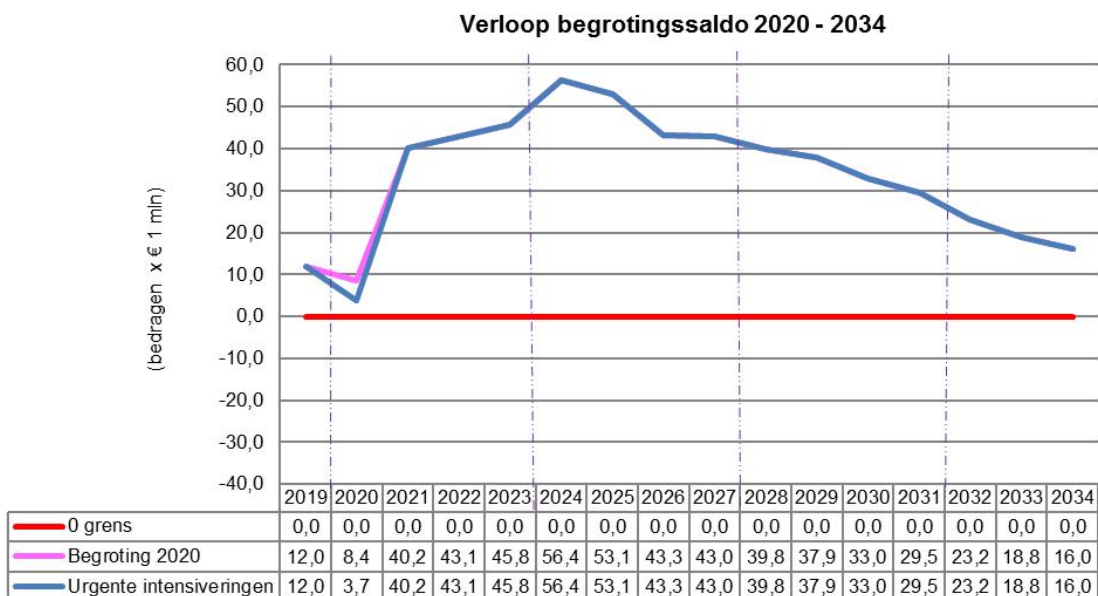
Met deze inzet is het mogelijk de culturele infrastructuur in het landelijk gebied te versterken en meer kinderen in aanraking te brengen met cultuur en de toegankelijkheid van cultuur voor verschillende groepen in Zuid-Holland te vergroten.

6. Landbouw (POP3)

Het gaat om het bedrag van € 556.000 voor de uitvoeringskosten van de RVO. Zonder deze middelen loopt de opdrachtverlening vertraging op en dan lopen we het risico dat we middelen uit de EU mislopen. De kosten hiervoor vallen hoger uit dan begroot door o.a. de aangescherpte controle door de EU. In de huidige begroting was geen ruimte om dit op te vangen.

Met betrekking tot kavelruil is mogelijk dat er voor de behandeling van de 1ste begrotingswijziging in de Provinciale Staten een aanvraag binnenkomt, in afwachting hiervan worden geen extra middelen gevraagd. Indien er toch een aanvraag komt zal in die gevallen worden bekeken of er nog een voorstel aan Provinciale Staten zal worden gedaan.

Begrotingssaldo

De grafiek hierboven geeft aan hoe het begrotingssaldo zich ontwikkelt ten opzichte van de stand Begroting 2020. Het begrotingssaldo in de Begroting 2020 voor jaarschijf 2020 was € 8,4 mln. Door de mutaties daalt het begrotingssaldo. Per saldo is in de jaarschijf 2020 dan sprake van een incidenteel voordelig begrotingssaldo van € 3,7 mln.

In de komende jaren loopt het begrotingssaldo op. In werkelijkheid zal het saldo voor de jaren na 2019 lager uitvallen dan in de grafiek is opgenomen, omdat a) de € 160 mln vanuit het Coalitieakkoord nog niet geheel uit het begrotingssaldo is gehaald en b) een aantal ontwikkelingen die nu nog niet bekend zijn, niet zijn meegenomen. Denk aan ontwikkeling loonkosten, toekomstige maatschappelijke opgaven etc.

Het begrotingssaldo is het overschot of het tekort op de begroting in een bepaald jaar. Deze overschotten of tekorten worden verrekenend met de algemene reserve. Het begrotingssaldo geeft aan of er op de lange termijn sprake is van een reëel en structureel begrotingsevenwicht. Het begrotingssaldo mag tijdelijk negatief staan, dit tekort op het begrotingssaldo wordt dan gedekt uit de vrije ruimte van algemene reserve. Dit kan zolang er vrije ruimte is.

Algemene reserve

(bedragen x € 1 mln)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Beginstand jaar	80,8	92,8	96,5	136,7	179,8	225,6	282,0	335,1	378,4
Af/bij: mutaties eerdere P&C producten	12,0	8,4	40,2	43,1	45,8	56,4	53,1	43,3	43,0
Beginstand	92,8	101,3	136,7	179,8	225,6	282,0	335,1	378,4	421,4
Af/bij: Totaal Urgente intensiveringen		-4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stand na Totaal (A+B)	92,8	96,5	136,7	179,8	225,6	282,0	335,1	378,4	421,4
Buffer weerstandvermogen	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Vrije ruimte cumulatief (incidenteel)	62,8	66,5	106,7	149,8	195,6	252,0	305,1	348,4	391,4
Vrije ruimte per jaar (begrotingsaldo)		3,7	40,2	43,1	45,8	56,4	53,1	43,3	43,0

Toelichting:

Door de onttrekking aan de algemene reserve in 2020 van € -4,7 mln neemt de algemene reserve in omvang af. Van de algemene reserve is € 30 mln bedoeld als buffer voor onvoorziene gebeurtenissen. Er resteert nog een vrije ruimte van € 66,5 mln incidenteel in 2020, tot en met 2023 is er nog € 195,6 mln incidenteel beschikbaar. Dit is inclusief het nog niet ingezette deel van de € 160 mln uit het Coalitieakkoord.

In de manier waarop de provincie met de begroting omgaat worden begrotingsoverschotten en –tekorten verrekend met de algemene reserve (dit geldt overigens niet voor de ‘gesloten’ begrotingsprogramma’s groen en mobiliteit, waarbij overschotten en tekorten worden verrekend met betreffende programmareserves). Hierdoor neemt de algemene reserve toe bij een voordelige ontwikkeling van de begroting en af bij een nadelige ontwikkeling. In de (door PS vastgestelde) nota weerstandsvermogen wordt voorgeschreven dat de algemene reserve minimaal € 30 mln moet bedragen, als buffer voor onvoorziene gebeurtenissen. Alles boven die € 30 mln in de algemene reserve wordt aangeduid als “vrije ruimte”. Omdat in de algemene reserve de begrotingsoverschotten worden gespaard, ook die van het verleden, kan het zijn dat de vrije ruimte in een bepaald jaar hoger is dan het begrotingssaldo van dat jaar.

Investeringskredieten

Het vaststellen van een investeringskrediet gebeurt door Provinciale Staten. De totale kosten die bij een investeringskrediet horen zijn de kapitaallasten (rente en afschrijving) en de onderhoudskosten.

De kapitaallasten beginnen te lopen het jaar na activeren, de looptijd is afhankelijk van het object. Deze worden gedekt uit de algemene reserve. Dus naast het vaststellen van het investeringskrediet stelt Provinciale Staten ook het gevolg, zijnde de kapitaallasten en onderhoudskosten, vast.

Overhead

Investeringskrediet in 2021 voor aanpassingen aan gebouwen a € 2,2 mln

Voor het investeringskrediet worden de kapitaallasten berekend en verwerkt ten laste van de algemene reserve bij de Voorjaarsnota 2020. Op dit moment kunnen de onderhoudskosten nog niet geduid worden, deze zullen in 2020 ter besluitvorming aan Provinciale Staten worden aangeboden.

Paragraaf Subsidies

Subsidies 2020

In onderstaande tabel staan de wijzigingen voor begrotings-, boekjaar- en de projectsubsidies. Een toelichting op de wijziging opgenomen in de betreffende statenvoordracht voor urgente intensiveringen. Hiernaar wordt korthedshalve verwezen.

Wijzigingen begrotingssubsidies 2020 (in €)

Doel	Naam instelling	Maximaal te subsidiëren bedrag in 2019	Opgenomen in begroting 2020	Voorstel urgente intensiveringen	Maximaal te subsidiëren in 2020 (in €) en op te nemen in de begroting voor 2020
3.6	Kunstgebouw	1.222.200	1.222.200	100.411	1.322.611
3.6	Stichting Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland	203.700	203.700	60.500	264.200

Wijzigingen subsidieplafonds 2020 voor boekjaar- en projectsubsidies (in €)

Doel	Subsidie regeling nummer	Titel van regeling	Door PS in 2018 of 2019 vastgesteld subsidie plafond m.b.t. 2019 (in €)	Reeds in 2019 door PS vastgesteld om op te nemen in de begroting voor 2020	Nieuwe bedragen met verzoek om deze op te nemen in de begroting voor 2020 (In €)	Maximaal te subsidiëren in 2020 (in €) en op te nemen in de begroting voor 2020	Aanvraag-periode
3.6	1.6.42	Subsidieregeling Erfgoedlijnen Zuid-Holland	3.220.050	1.133.471	2.586.721	3.720.192	Vanaf de dag van publicatie in het Provinciaal Blad tot en met 6 weken na publicatie in het Provinciaal Blad.